

«Отбасымен бірлесе ұйымдастырылатын экологиялық тәрбие: қауіпсіздік пен жауапкершілік негізі»

Баяндамашы:

Тәрбиеші: Еленгаипова Г.А

Қазіргі қоғамда балаларға экологиялық тәрбие беру – мектепке дейінгі білім беру ұйымдарының маңызды міндеттерінің бірі. Табиғатты қорғау, қоршаған ортаға жауапкершілікпен қарау, қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру баланың ерте жастан бастап меңгеруі тиіс құндылықтардың қатарында. Бұл бағыттағы жұмыстардың нәтижелі болуы үшін балабақша мен отбасының өзара ынтымақтастығы ерекше рөл атқарады. Себебі баланың алғашқы тәрбиесі отбасында басталады, ал балабақша сол тәрбиені жүйелі түрде дамытып, толықтырады.

Отбасымен бірлесе ұйымдастырылатын экологиялық тәрбие балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін қалыптастырып қана қоймай, олардың қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын дамытуға да ықпал етеді. Балалар табиғат аясында өзін дұрыс ұстауды, өсімдіктер мен жануарларға қамқорлықпен қарауды, қоршаған ортаны таза ұстауды ата-аналарымен бірге үйренеді. Мұндай бірлескен әрекеттер балалардың табиғатқа деген жауапкершілік сезімін арттырады.

Балабақшада ата-аналармен бірлесіп өткізілетін экологиялық іс-шаралардың түрлері өте көп. Мысалы, «Табиғатты қорғайық», «Жасыл әлем», «Құстарға қамқорлық», «Бір тал ексең – бір тал кес» сияқты акциялар мен жобалар балалар мен ата-аналарды ортақ мақсатқа біріктіреді. Мұндай іс-шаралар барысында ата-аналар балаларымен бірге ағаш отырғызып, гүл егіп, құстарға арналған ұялар жасап, табиғатты қорғау шараларына белсенді қатысады. Бұл балаларға табиғатты қорғау мәдениетін нақты әрекет арқылы үйретеді.

Экологиялық тәрбие беру барысында қауіпсіздік мәселесіне де ерекше назар аудару қажет. Балаларға табиғатта өзін қалай ұстау керектігі, өсімдіктер мен жәндіктерге зиян келтірмеу, белгісіз өсімдіктерді ұстамау, қоқыс тастамау сияқты ережелерді үйрету маңызды. Ата-аналар мен педагогтер бұл ережелерді балаларға бірлескен ойындар, әңгімелер, серуендер және тәжірибелік жұмыстар арқылы түсіндіре алады.

Сонымен қатар ата-аналардың экологиялық мәдениетін арттыру да маңызды бағыттардың бірі болып табылады. Педагогтер ата-аналарға кеңестер беріп, экологиялық тәрбие беру бойынша ұсыныстар ұсына алады. Мысалы, үй жағдайында өсімдіктерді күту, табиғатты бақылау, балалармен бірге серуендеу кезінде табиғат туралы әңгіме жүргізу сияқты әрекеттер баланың табиғатқа деген қызығушылығын арттырады.

Балалар үшін ата-ананың үлгісі өте маңызды. Егер ата-ана табиғатты қорғауға, қоршаған ортаны таза ұстауға жауапкершілікпен қараса, бала да сол мінез-құлықты өз бойына сіңіреді. Сондықтан ата-аналар мен педагогтердің бірлескен әрекеті балалардың экологиялық мәдениетін қалыптастыруда шешуші рөл атқарады.

Қорытындылай келе, отбасымен бірлесе ұйымдастырылатын экологиялық тәрбие балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін қалыптастырып, олардың қауіпсіз және жауапкершілікпен әрекет етуіне ықпал етеді. Балабақша мен отбасының тығыз ынтымақтастығы арқылы балалар табиғатты қорғаудың маңызын түсініп, экологиялық мәдениеті жоғары тұлға болып қалыптасады. Мұндай жұмыстар балалардың болашақта табиғатқа жанашыр, саналы азамат болып өсуіне негіз болады.

Шеберлік сағаты

Тақырыбы:

«Отбасымен бірлесе ұйымдастырылатын экологиялық тәрбие: қауіпсіздік пен жауапкершілік негізі»

Мақсаты

Педагогтерге ата-аналармен бірлескен экологиялық тәрбие жұмыстарын тиімді ұйымдастыру әдістерін көрсету, балалардың табиғатқа деген жауапкершілігін қалыптастыру жолдарын тәжірибе арқылы таныстыру.

Міндеттері

- ата-аналармен бірлескен экологиялық іс-шараларды ұйымдастыру тәсілдерін көрсету;
- балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін қалыптастыру әдістерін ұсыну;
- экологиялық тәрбие барысында қауіпсіз мінез-құлық ережелерін үйрету жолдарын көрсету.

Қатысушылар

тәрбиешілер, педагогтер

Қажетті құралдар

табиғат суреттері, жануарлар мен өсімдіктер карточкалары, жасыл ленталар, табиғи материалдар, флипчарт, маркерлер.

Шеберлік сағатының барысы

1. Кіріспе бөлім

Тәрбиеші педагогтерді қарсы алып, шеберлік сағатының тақырыбымен таныстырады.

Тәрбиешінің сөзі:

– Құрметті әріптестер! Балалардың экологиялық мәдениетін қалыптастыруда отбасының рөлі ерекше. Балабақша мен ата-ана бірлесіп жұмыс істеген кезде ғана балалар табиғатты қорғау мәдениетін толық меңгере алады. Бүгінгі шеберлік сағатында біз ата-аналармен бірге өткізуге болатын бірнеше тәжірибелік әдістерді қарастырамыз.

Педагогтерге сұрақ қойылады:

- Ата-аналармен экологиялық тәрбие бойынша қандай жұмыстар жүргізіп жүрсіздер?
- Отбасымен бірлескен іс-шаралардың тәрбиелік маңызы қандай?

2. Негізгі бөлім

Тәжірибелік тапсырма №1

Ойын «Табиғатты қорға»

Педагогтерге карточкалар таратылады.

Карточкаларда түрлі әрекеттер жазылған:

- ағаш отырғызу
- гүл жұлу
- құстарға жем беру
- қоқыс тастау
- өсімдікті суару

Педагогтер әрекеттерді екі топқа бөледі:

✓ табиғатты қорғау әрекеттері

✗ табиғатқа зиян келтіретін әрекеттер

Талқылау:

– Бұл ойынды балалармен және ата-аналармен қалай өткізуге болады?

– Балаларға қандай қауіпсіздік ережелерін түсіндіреміз?

Тәжірибелік тапсырма №2

«Отбасылық экологиялық жоба»

Педагогтер 2–3 топқа бөлінеді.

Әр топқа тапсырма беріледі:

Ата-аналармен бірге ұйымдастыруға болатын экологиялық жоба ойлап табу.

Мысалы:

- «Құстарға қамқорлық»
- «Жасыл аула»
- «Табиғатты қорғайық»

Педагогтер жоба жоспарын жасайды:

- жобаның мақсаты
- қандай іс-шаралар болады
- ата-аналар қалай қатысады

Әр топ өз идеясын таныстырады.

Тәжірибелік тапсырма №3

Қимылды ойын

«Табиғат достары»

Музыка қосылады.

Музыка ойнағанда педагогтер табиғат элементтерін бейнелейді:

♣ ағаш

✿ гүл

🐦 құс

☁ жаңбыр

Музыка тоқтағанда тәрбиеші айтады:

«Табиғатты қорғайық!»

Барлығы «қоқыс жинау» қозғалысын жасайды.

Бұл ойын балалар мен ата-аналарға арналған экологиялық мерекелерде қолдануға болады.

3. Шығармашылық тапсырма

«Эко-идеялар банкі»

Педагогтер флипчартқа жазады:

Ата-аналармен бірге өткізілетін экологиялық іс-шаралар

Мысалы:

- ағаш отырғызу акциясы
- құстарға жем салғыш жасау
- гүл отырғызу
- табиғатты қорғау акциясы
- экологиялық сенбілік

4. Қорытынды бөлім

Тәрбиеші қорытындылайды:

Отбасымен бірлесе ұйымдастырылатын экологиялық тәрбие балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін қалыптастырады. Балабақша мен ата-ана бірлесіп жұмыс істеген кезде ғана балаларда табиғатты қорғау мәдениеті қалыптасады.

Рефлексия

Педагогтерге сұрақ қойылады:

- Бүгінгі шеберлік сағатынан қандай жаңа идея алдыңыз?
 - Қай әдісті өз тәжірибеңізде қолданар едіңіз?
- Педагогтер өз пікірлерін айтады.

Баяндама

***«Отбасымен бірлесе ұйымдастырылатын
экологиялық тәрбие: қауіпсіздік пен
жауапкершілік негізі»***

Тәрбиеші: Еленгаипова Г.А